

**TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE**  
**M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES**  
**EXAMINATION: DECEMBER – 2024**  
**SECOND SEMESTER**

**Subject: Risk Society and Disaster Management (SC-204)**

**Date: 30/12/2024**

**Total marks: 100**

**Time: 2.00 pm to 5.00 pm**

**Instructions:** 1) Attempt any **Five** questions.  
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) Explain the relationship between Society and Environment . (20)  
Q. 2) Illustrate Mahatma Gandhi's view on Sustainability. (20)  
Q. 3) What is Civil Society? Why is it important? (20)  
Q. 4) Explain Risk Society by Ulrich Beck. Illustrate it with examples. (20)  
Q. 5) What are the conservation measures we can take to reduce degradation of the environment? (20)  
Q. 6) What are the various types OF environmental degradation? (20)  
Q. 7) Explain the feminist approach towards sustainability . (20)  
Q. 8) Explain the concept of Social Ecology (20)  
Q. 9) What do you understand by Sustainable Development? (20)  
Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)  
a) Kyoto Protocol 1997  
b) Small is beautiful by Schumacher  
c) Rio 1992  
d) Biodiversity

**मराठी रूपांतर**

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) पर्यावरण आणि समाज यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा (२०)  
प्र. २) शाश्वततेबद्दल महात्मा गांधींचे मत स्पष्ट करा. (२०)  
प्र. ३) नागरी समाज म्हणजे काय? तो महत्वाचा का आहे (२०)  
प्र. ४) उलरीच बेक द्वारा जोखीम समाज म्हण काय? . उद्धरणांसह स्पष्ट करा (२०)  
प्र. ५) पर्यावरणाचा न्हास कमी करण्यासाठी आपण कोणते संवर्धनेक उपाय करू शकतो? (२०)  
प्र. ६) विविध प्रकारचे पर्यावरणीय न्हास कोणते? (२०)  
प्र. ७) शाश्वततेसाठी स्त्रीवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा. (२०)  
प्र. ८) सामाजिक पर्यावरणही संकल्पना स्पष्ट करा. (२०)  
प्र. ९) शाश्वत विकास म्हणजे काय? (२०)  
प्र. १०) **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)  
अ) क्योटो प्रोटोकॉल १९९७  
ब) शूमाकर यांची संकल्पना स्मॉल इज ब्यूटिफुल  
क) रिओ १९९२  
ड) जैवविविधता